

Drodzy uczniowie

1. dokładnie przeczytaj poniższe polecenia
2. proszę zapoznać się z tematem 27 str. 110- 113 z podręcznika
3. wykonać polecenia podane w tekście
4. wykonać zadanie 1 , 2 i 3 str. 113

rozwiązane zadania 2 str. 113 przesłać na adres: kamik56@wp.pl w terminie 1 tygodnia.

(uwaga w e-mailu podać klasę , nazwisko i imię)

27. CZY MASZ ARKUSZ KALKULACYJNY?

Podczas tej lekcji uczniowie poznają możliwość korzystania w domu z bezpłatnego arkusza kalkulacyjnego Calc wchodzącego w skład pakietu OpenOffice. Dodatkowym celem lekcji jest poznanie sposobu formatowania komórek arkusza oraz nabycie umiejętności samodzielnego radzenia sobie w środowisku nowego oprogramowania. Na początku uczniowie mają z tym wyraźną trudność, powinni jednak szybko zauważyć, że to nowe środowisko jest bardzo zbliżone do poznanego już arkusza Excel. Warto zwrócić uczniom uwagę na to, aby nie „przywiązywali się” zbyt do wyglądu, a zwłaszcza układu menu oprogramowania, gdyż zmienia się ono co kilka lat.

Wymagane oprogramowanie

- Pakiet OpenOffice, a w nim arkusz kalkulacyjny Calc.

Przebieg lekcji

1. Nauczyciel pokazuje uczniom, jak się uruchamia pakiet OpenOffice i arkusz Calc. Przypomina składowe pakietu, w szczególności: Writer – edytor tekstu, Draw – edytor grafiki, Impress – program do tworzenia prezentacji, Calc – arkusz kalkulacyjny. Przy okazji pyta uczniów o nazwy analogicznych programów pakietu Microsoft Office. Objaśnia, co oznacza termin open source w odniesieniu do oprogramowania OpenOffice.
2. Uczniowie uruchamiają program Calc i otwierają jeden z arkuszy przygotowanych na poprzednich lekcjach w Excelu. Następnie zapisują arkusz w formacie odt, przyjętym za standardowy w oprogramowaniu OpenOffice.
3. Tworzenie nowego arkusza – kartki w kratkę. Uczniowie otwierają nowy arkusz w programie Calc i przeglądają menu programu. Szukają możliwości zmiany szerokości kolumny i wysokości wiersza. Przeglądają również menu podręczne pojawiające się po kliknięciu nazwy kolumny lub wiersza prawym przyciskiem myszy.
4. Uczniowie zaznaczają kolumny arkusza od A do Z. Z menu podręcznego (po kliknięciu nazw kolumn) wybierają opcję Szerokość kolumny... i zmieniają szerokość kolumny na 0,50 cm. W podobny sposób zmieniają wysokości pierwszych pięćdziesięciu wierszy za pomocą opcji Wysokość....
5. Tworzenie obrazków. W gotowej kratce uczniowie kolorują kilka komórek, wybierając kolor tła (z paska formatowania w menu).
6. Nauczyciel pokazuje uczniom wzory obrazków do wykonania na kratce arkusza (dostępne w pliku kratki.odt). Przypomina, jak posługiwać się poleceniami Kopiuj i Wklej. Uczniowie wykonują obrazki

w kratkach arkusza. Jako ciekawostkę można też pokazać arkusz, w którym wykorzystano kratki do zademonstrowania złudzenia optycznego (plik krzywy.ods).

7. Nauczyciel demonstruje, jak można zmienić ustawienia wyświetlania arkusza, aby nie była widoczna kratka. Należy wybrać w menu Narzędzia pozycję Opcje..., a następnie w okienku dialogowym OpenOffice Calc → Widok i odznaczyć Linie siatki. Uczniowie wykonują tę zmianę wyświetlania.

8. Podsumowanie i zapis arkusza. Uczniowie zapisują swoje arkusze we wskazanym przez nauczyciela miejscu, w dwóch formatach: ods i xls. Umożliwi to otwarcie pliku w systemie Microsoft Office. Nauczyciel tłumaczy i dyskutuje z uczniami sposób korzystania z nowego, nieznanego oprogramowania. Zwraca uwagę na podobieństwa między programami oraz potrzebę uważnego czytania komunikatów i korzystania z pomocy dostępnej w tych programach.

Wyjaśnienie problemów

OpenOffice – oprogramowanie typu open source

Oprogramowanie to jest bezpłatne oraz otwarte w sensie możliwości wprowadzania zmian. Open source oznacza otwarte

źródło – otwarty dostęp do kodu źródłowego. Można oglądać ten kod, a nawet poprawiać oprogramowanie. Jest ono zazwyczaj rozpowszechniane na licencji GPL (ang. General Public Licence), czyli bezpłatnie.

Aktualne informacje o pakiecie OpenOffice znajdują się na stronie openoffice.org/pl/.

Oprogramowanie to jest rozwijane (przez społeczność) i pojawiają się kolejne wersje, coraz bardziej niezawodne i przyjazne dla użytkownika. Obie składowe pakietu – edytor Writer i arkusz Calc nie różnią się funkcjonalnie od produktów komercyjnych, takich jak Microsoft Word i Excel. Również instalacja tego oprogramowania nie sprawia trudności.

Zadania w podręczniku

Zadanie 1. Zbuduj z kwadratów w arkuszu kilka kolorowych liter i cyfr. Właśnie w taki sposób powstają one na ekranie monitora, przy czym kwadraty – piksele ekranowe – są bardzo małe.

Przykładowe rozwiązanie tego zadania znajduje się w pliku LiteryiCyfry.ods w serwisie ucze.pl, w materiałach dodatkowych do tej lekcji. Jego rozwinięciem jest zadanie dodatkowe 27.1. To zadanie uczniowie powinni rozwiązać na lekcji.

Przykładowe obrazki z pliku można im pokazać jako wzory do wypełnienia w arkuszu.

Zadanie 2. Wstaw swoje obrazki z arkusza do dokumentu tekstowego. Otwórz nowy dokument w OpenOffice. Zaznacz w arkuszu cały zakres komórek zawierających obrazki i je skopiuj. Wklej obrazki do dokumentu tekstowego. Wypróbuj możliwości formatowania skopiowanego obrazka.

Zadanie pokazuje uczniom, że podczas kopiowania obrazków między składowymi pakietu jest zapamiętywany ich format pierwotny. Po skopiowaniu obrazków do edytora będzie możliwa ich edycja za pomocą arkusza.

Zadanie 3. Kliknij kratkę arkusza prawym przyciskiem myszy. Wybierz trzy polecenia z menu podręcznego i je zanotuj. Sprawdź w arkuszu, co powodują te polecenia.

Zadanie utrwała umiejętność formatowania arkusza z wykorzystaniem menu podręcznego.

Wzory obrazków do wykorzystania w ćwiczeniach

